

Europos ligonių teisių chartijos pirmasis variantas buvo sukurtas Aktyvaus pilietiškumo tinklo 2002 m. Jo kūrime dalyvavo 12 piliečių organizacijų iš įvairių Europos Sąjungos šalių: Apovita (Portugalija), Cittadinanzattiva (Italija), Confederacio de Consumidores y Usuarios (Ispanija), Danish Consumer Council (Danija), Deutsche Gesellschaft für Versicherte und Patienten e. V. (Vokietija), Federation Belge centre le Cancer (Belgija), International Neurotrauma Research Organization (Austrija), Irish Patents Association Ltd (Airija), KE.P.K.A (Graikija), Nederlandse Patënten Consumenten Federatie (Nyderlandai), The Patents Association (JK), Vereniging Samenwerkende Ouderen Patiëntenorganisaties (Nyderlandai)

Aktyvaus pilietiškumo tinklas (www.activecitizenship.net), tai Europos tinklas apjungiantis apie 100 piliečių organizacijų iš 30 šalių, kurio veiklą remia Italijos nevyriausybinė organizacija (NGO), Cittadinanzattiva. Jo tikslas Europos aktyvaus pilietiškumo vystymas.

Europos ligonių teisių chartiją išvertė Vaidotas Urbonas

Active Citizenship Network
Via Flaminia, 53 - 00196 Rome - Italy
tel. +39 06 367181 - fax +39 06 36718333
www.activecitizenship.net

Aktyvaus pilietiškumo teisės

Chartija iškeilia 3 aktyvaus pilietiškumo teises. Jos leidžia asmenims ir organizuotų piliečių grupėms propaguoti ir įtvirtinti piliečių teisių įgyvendinimą.

- Teisė domėtis ir atlikti bendro susidomėjimo veiksmus
- Teisė gintis ir atlikti su ja susijusias procedūras
- Teisė dalyvauti politikoje

Europos ligonių teisių chartija nusako 14 ligonių teisių, kurios garantuoja „labai kokybišką žmogaus sveikatos apsaugą“ (Europos Sąjungos esminių teisių Chartijos 35 straipsnis) ir užtikrina labai kokybišką aptarnavinimą įvairiose Europos Sąjungos nacionalinėse sveikatos įstaigose. Keunioška teisių įkūnija esmines teises, todėl turi būti pripažintos ir geriamos kiekvienoje šalyje. Jos susijusios su pareigomis ir atsakomybe, kurias turi pripažinti piliečiai ir sveikatos apsaugos valdytojai. Chartija skirta visiems asmenims, suprantant, kad skirtingai, tokie kaip amžius, lytis, religija, socialinė ekonominė padėtis ir kt., gali kitaip koti individualius sveikatos paslaugos poreikius.

Europos
ligonių teisių

Chartija

Europos Ligonių Teisių Chartija

1 Teisė į profilaktines priemones

Siekiant išvengti ligos kiekvienas asmuo turi teisę į tinkamą aptarnavimą.

2 Prieinamumo teisė

Kiekvienam asmeniui atsižvelgiant į jo sveikatos poreikius turi būti užtikrinta teisė į sveikatos paslaugas. Sveikatos tarnybos turi garantuoti visiems vienodą prieinamumą, nediskriminuojant pagal finansines galimybes, gyvenimo vietą, ligos rūšį ar paslaugos prieinamumo laiką.

3 Teisė į informaciją

Kiekvienas asmuo turi teisę gauti visą informaciją apie savo sveikatos būklę, sveikatos tarnybas ir kaip jomis pasinaudoti bei mokslinius tyrimus ir technologines naujoves.

4 Sutikimo teisė

Kiekvienas asmuo turi teisę į visą informaciją, kuri įgalintų jį ar ją aktyviai dalyvauti priimant sprendimus susijusius su jo ar jos sveikata; ši informacija yra būtina bet kuriai procedūrai ir gydymui, taip pat dalyvaujant moksliniuose tyrimuose.

5 Teisė laisvam pasirinkimui

Remiantis pakankama informacija, kiekvienas asmuo turi teisę laisvai pasirinkti tarp skirtingų gydymo metodų ir teikėjų.

6 Teisė į privatumą ir konfidencialumą

Kiekvienas asmuo turi teisę į asmeninės informacijos konfidencialumą, tame tarpe į informaciją apie jo ar jos sveikatą ir galimas diagnostines ar gydomąsias procedūras, o taip pat apsaugant jo ar jos privatumą diagnostinių tyrimų, specialisčių konsultacijų ir terapinio/chirurginio gydymo metu.

7 Teisė gerbti ligonio laiką

Kiekvienas asmuo turi teisę gauti reikalingą gydymą greitai ir nustatytu laiku. Ši teisė galioja kiekvienam gydymo etapui.

8 Teisė į kokybiškų standartų laikymąsi

Kiekvienas asmuo turi teisę į aukštos kokybės sveikatos paslaugas, atsižvelgiant į specifiką ir tikslų standartų laikymąsi.

9 Teisė į saugumą

Kiekvienas asmuo turi teisę būti apsaugotas nuo žalos sukeltos blogai funkcionuojančios sveikatos tarnybos, medicininio aplaidumo ir klaidų ir turėti teisę pasiekti sveikatos tarnybas ir gydymą, kuris atitinka aukštus saugumo standartus.

10 Teisė į naujoves

Kiekvienas asmuo, nepriklausomai nuo ekonominių ar finansinių aplinkybių, turi teisę į naujausias procedūras, tame tarpe diagnostines, atitinkančias tarptautinius standartus.

11 Teisė išvengti nereikalingo kentėjimo ir skausmo

Kiekvienas asmuo turi teisę išvengti kiek įmanoma daugiau kentėjimo ir skausmo, kiekviename jo ar jos ligos etape.

12 Teisė į individualų gydymą

Kiekvienas asmuo turi teisę į diagnostines ar terapines programas, kaip galint labiau orientuotas į jo ar jos individualius poreikius.

13 Skundo teisė

Kiekvienas asmuo turi teisę skųstis, kada bepatyrė žalą ir turi teisę gauti atsakymą ar kitą atsiliepimą.

14 Teisė į kompensaciją

Kiekvienas asmuo turi teisę gauti pakankamą kompensaciją per pagrįstai trumpą laiką kada jis ar ji bepatyrė fizinę, moralinę ar psichologinę žalą, sukeltą sveikatos tarnybos gydymo.